

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 2259/96 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 22ας Νοεμβρίου 1996

σχετικά με την αναπτυξιακή συνεργασία με τη Νότιο Αφρική

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Χ,

την πρόταση της Επιτροπής⁽¹⁾,Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 189 Γ της συνθήκης⁽²⁾,

Εκτιμώντας:

ότι η πολιτική της Κοινότητας έναντι της Νοτίου Αφρικής χαρακτηρίστηκε κατά το παρελθόν από αρνητικά μέτρα, ήτοι εμπορικό αποκλεισμό και οικονομικές κυρώσεις, έναντι της κυβέρνησης που ευθυνόταν για μια πολιτική απαρτχάιντ, και θετικά μέτρα για την υποστήριξη των πληθυσμών που θίγονται από το σύστημα του απαρτχάιντ, στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος παροχής βοήθειας μέσω των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ)

ότι, μετά τις εκλογές του Απριλίου 1994 και τη σύσταση δημοκρατικής κυβέρνησης, η Κοινότητα προσανατολίστηκε προς μια στρατηγική στήριξης των πολιτικών και των μεταρρυθμίσεων που διεξάγουν οι εθνικές αρχές

ότι το Συμβούλιο, στη δήλωσή του της 25ης Μαΐου 1993, εξέφρασε την υποστήριξη του στη δημιουργία δημοκρατικών δομών

ότι, στη δήλωσή του της 19ης Απριλίου 1994 για τις μελλοντικές σχέσεις μεταξύ της Κοινότητας και της Νοτίου Αφρικής, το Συμβούλιο επανέλαβε ότι υποστηρίζει την ενίσχυση της συνεργασίας με τη Νότιο Αφρική με τη συγκέντρωση της κοινοτικής βοήθειας σε τομείς που είναι πιθανόν να βελτιώσουν τις συνθήκες διαβίωσης του πληθυσμού, και ιδίως των λιγότερο ευνοημένων στρωμάτων

ότι η συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Νοτίου Αφρικής, που υπεγράφη τον Οκτώβριο 1994 στην Πραιτώρια, έχει ως στόχο την προώθηση αρμονικής και διαρκούς κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και αποτελεί το πρώτο θήμα για την καθιέρωση μακροπρόθεσμης συνεργασίας μ' αυτή τη χώρα, για την οποία υποβλήθηκε πρόταση διαπραγματευτικών οδηγιών από την Επιτροπή στο Συμβούλιο στις 31 Μαρτίου 1995

ότι η υπεύθυνη για τον προϋπολογισμό αρχή αποφάσισε, στα πλαίσια του προϋπολογισμού του 1986, να δημιουργήσει μια χρηματοδοτική γραμμή προορισμένη να υποστηρίξει τις αναπτυξιακές ενέργειες στη χώρα αυτή

ότι είναι σκόπιμο να καθοριστούν οι τρόποι διαχείρισης των χρηματοδοτικών πόρων που διαθέτει η Κοινότητα για την εφαρμογή αυτής της συνεργασίας

ότι στον παρόντα κανονισμό εγγράφεται ποσό δημοσιονομικής αναφοράς, κατά την έννοια του σημείου 2 της δήλωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 1995, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, χωρίς αυτό να θίγει τις καθοριζόμενες στη συνθήκη αρμοδιότητες της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Η Κοινότητα εφαρμόζει χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία με τη Νότιο Αφρική για την υποστήριξη των πολιτικών και των μεταρρυθμίσεων που αναλαμβάνονται από τις εθνικές αρχές αυτής της χώρας.

Το πρόγραμμα κοινοτικής συνεργασίας με τίτλο «Ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη στη Νότιο Αφρική» έχει ως στόχο να συμβάλει στη διαρκή και αρμονική οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της χώρας αυτής και να σταθεροποιήσει τις βάσεις για μια δημοκρατική κοινωνία και ένα κράτος δικαίου που σέβεται τα δικαιώματα του ανθρώπου και τις θεμελιώδεις ελευθερίες.

Σ' αυτό το πλαίσιο, η Κοινότητα υποστηρίζει κατά προτεραιότητα τις ενέργειες υπέρ των λιγότερο ευνοημένων στρωμάτων του πληθυσμού της Νοτίου Αφρικής.

Άρθρο 2

1. Οι ενέργειες συνεργασίας που πρέπει να εφαρμοσθούν δυνάμει του παρόντος κανονισμού αφορούν κυρίως τους ακόλουθους τομείς:

- στήριξη του εκδημοκρατισμού και της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου,
- εκπαίδευση και κατάρτιση,
- υγεία,
- ανάπτυξη της υπαίθρου,
- αστική ανάπτυξη και κοινωνική στέγη,
- στήριξη και συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, και ιδίως τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις,
- θεσμική ενίσχυση και οργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης,
- περιφερειακή συνεργασία και ολοκλήρωση,
- προστασία του περιβάλλοντος.

2. Όσον αφορά αυτές τις ενέργειες συνεργασίας, η Κοινότητα λαμβάνει υπόψη τις προτεραιότητες του προγράμματος της Νοτίου Αφρικής για την ανασυγκρότηση και την ανάπτυξή της.

⁽¹⁾ ΕΕ αριθ. C 235 της 9. 9. 1995, σ. 5.

⁽²⁾ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Οκτωβρίου 1995 (ΕΕ αριθ. C 287 της 30. 10. 1995, σ. 29), κοινή θέση του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 1996 (ΕΕ αριθ. C 134 της 6. 5. 1996, σ. 12) και απόφαση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 18ης Ιουλίου 1996 (ΕΕ αριθ. C 261 της 9ης Σεπτεμβρίου 1996, σ. 144).

Άρθρο 3

Οι εταίροι της συνεργασίας που μπορούν να τύχουν χρηματοδοτικής ενίσχυσης δυνάμει του παρόντος κανονισμού είναι η δημόσια διοίκηση και οι δημόσιοι οργανισμοί σε εθνικό, επαρχιακό και τοπικό επίπεδο, οι μη κυβερνητικοί οργανισμοί και οι τοπικοί φορείς, οι περιφερειακοί και διεθνείς οργανισμοί, τα δημόσια ή ιδιωτικά ινστιτούτα και φορείς.

Άρθρο 4

1. Τα μέσα που μπορούν να εφαρμοσθούν στο πλαίσιο της συνεργασίας που προβλέπεται στο άρθρο 1 συνίστανται ιδίως σε μελέτες, τεχνική βοήθεια, κατάρτιση ή παροχή άλλων υπηρεσιών, προμήθειες και έργα, καθώς και λογιστικούς ελέγχους και αποστολές αξιολόγησης και ελέγχου.

2. Η κοινοτική χρηματοδότηση, σε συνάλλαγμα ή σε τοπικό νόμισμα, ανάλογα με τις ανάγκες για την εφαρμογή των ενεργειών, μπορεί να καλύπτει:

- επενδυτικές δαπάνες, με εξαίρεση την αγορά ακινήτων,
- σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, περιοδικές δαπάνες (που καλύπτουν τις διοικητικές δαπάνες και τις δαπάνες συντήρησης και λειτουργίας), με τρόπο που να εξασφαλίζεται η βέλτιστη χρησιμοποίηση των επενδύσεων που αναφέρονται στην πρώτη περίπτωση, η εκμετάλλευση των οποίων αποτελεί πρόσκαιρα δυσβάστακτο φορτίο για τον εταίρο. Στις περιπτώσεις αυτές, η χρηματοδοτική πρόταση της Κοινότητας πρέπει να συνοδεύεται από σχέδιο που προβλέπει την εκ νέου ανάληψη αυτών των δαπανών από τον εταίρο μετά τη λήξη του σχεδίου.

3. Για κάθε ενέργεια συνεργασίας ζητείται, καταρχήν η χρηματοδοτική συνεισφορά των εταίρων που ορίζονται στο άρθρο 3. Η αίτηση συνεισφοράς λαμβάνει υπόψη τα όρια των δυνατοτήτων των ενδιαφερομένων εταίρων και το είδος της κάθε ενέργειας. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις και εάν ο εταίρος είναι μη κυβερνητική οργάνωση ή τοπικός φορέας, η συνεισφορά μπορεί να γίνει σε είδος σύμφωνα με τις δυνατότητές του.

4. Είναι δυνατόν να εξετάζονται οι δυνατότητες συγχρηματοδότησης με άλλους χρηματοδότες, και ιδίως με τα κράτη μέλη.

5. Η Επιτροπή μπορεί να λάβει κάθε κατάλληλο μέτρο για να γνωστοποιήσει τον κοινοτικό χαρακτήρα των ενισχύσεων που παρέχονται βάσει του παρόντος κανονισμού.

6. Για να επιτευχθούν οι στόχοι συνοχής και συμπληρωματικότητας που προβλέπονται στη συνθήκη και με σκοπό να εξασφαλισθεί η μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα της ενίσχυσης, η Επιτροπή μπορεί να λάβει όλα τα απαραίτητα συντονιστικά μέτρα, ιδίως:

α) καθιέρωση ενός συστήματος συστηματικής ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις χρηματοδοτούμενες ενέρ-

γειες και αυτές για τις οποίες προβλέπεται χρηματοδότηση από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη·

β) συντονισμός του τύπου εφαρμογής των ενεργειών με τακτικές συνεδριάσεις και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εκπροσώπων της Επιτροπής και των κρατών μελών στη δικαιούχο χώρα.

7. Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, μπορεί να αναλάβει κάθε αναγκαία πρωτοβουλία για να εξασφαλίσει τον καλό συντονισμό με τους άλλους ενδιαφερόμενους χρηματοδότες.

Άρθρο 5

Η χρηματοδοτική στήριξη δυνάμει του παρόντος κανονισμού λαμβάνει τη μορφή μη επιστρεπτέων ενισχύσεων.

Άρθρο 6

Ο ενδεικτικός πολυετής προγραμματισμός ανά στόχο καθώς και ο καθορισμός και η εφαρμογή των ενεργειών του άρθρου 2 που απορρέουν από αυτόν πραγματοποιούνται στο πλαίσιο στενού διαλόγου με τη νοτιοαφρικανική κυβέρνηση και λαμβανομένων υπόψη των αποτελεσμάτων του συντονισμού που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφοι 6 και 7.

Προκειμένου να προετοιμασθεί ο προγραμματισμός, η Επιτροπή, στο πλαίσιο ενισχυμένου συντονισμού με τα κράτη μέλη, ο οποίος γίνεται και επί τόπου, καταρτίζει συγκεκριμενοποιημένο έγγραφο για τη στρατηγική της συνεργασίας, το οποίο εξετάζεται από την επιτροπή του άρθρου 8, εφεξής καλούμενη «επιτροπή». Η Επιτροπή διαβιβάζει το ενδεικτικό πολυετές πρόγραμμα, που καταρτίζεται βάσει αυτής της εξέτασης στην εν λόγω επιτροπή ώστε να μπορέσει να γίνει ανταλλαγή απόψεων, κατόπιν σχετικού αιτήματος της Επιτροπής ή ενός ή περισσοτέρων μελών της επιτροπής. Στην περίπτωση αυτή, και εφόσον δεν είναι δυνατόν να επιτευχθεί συναίνεση για το συγκεκριμενοποιημένο έγγραφο ή το πρόγραμμα, η επιτροπή δίνει τη γνώμη της σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8. Η ίδια διαδικασία εφαρμόζεται και όταν κρίνονται αναγκαίες τροποποιήσεις του προγράμματος.

Άρθρο 7

1. Η Επιτροπή αναλαμβάνει την εξέταση, τη λήψη σχετικής απόφασης και τη διαχείριση των ενεργειών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, σύμφωνα με τις ισχύουσες δημοσιονομικές και άλλες διαδικασίες, και ιδίως αυτές που προβλέπονται στο δημοσιονομικό κανονισμό που ισχύει για το γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

2. Για να εξασφαλισθεί η διαφάνεια και η υλοποίηση των στόχων που καθορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 6, η Επιτροπή διαβιβάζει στα κράτη μέλη και στους επιτόπιους αντιπροσώπους τους τα δελτία αναγνώρισης των σχεδίων αμέσως μόλις ληφθεί η απόφαση για την εξέτασή τους. Αργότερα, η Επιτροπή ενημερώνει αυτά τα δελτία αναγνώρισης και τα διαβιβάζει στα κράτη μέλη.

3. Οι αποφάσεις σχετικά με τις ενέργειες, η χρηματοδότηση των οποίων δυνάμει του παρόντος κανονισμού υπερβαίνει τα 2 εκατομμύρια Ecu ανά ενέργεια, καθώς και οποιαδήποτε τροποποίηση αυτών των ενεργειών που συνεπάγεται υπέρβαση κατά 20 % του ποσού που έχει συμφωνηθεί αρχικά για την εν λόγω ενέργεια, καθώς και οι προτάσεις θεμελιωδών τροποποιήσεων που πρέπει να προβλεφθούν ως συνέπεια των δυσχερειών που εμφανίζονται στην εκτέλεση σχεδίων που έχουν ήδη αναληφθεί, λαμβάνονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 8.

Όταν η υπέρβαση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο υπερβαίνει τα 4 εκατομμύρια Ecu αλλά είναι κατώτερη από το 20 % της αρχικής πρόβλεψης, ζητείται η γνώμη της Επιτροπής σύμφωνα με απλουστευμένες και συνοπτικές διαδικασίες.

Η Επιτροπή ενημερώνει συνοπτικά την εν λόγω επιτροπή για τις αποφάσεις χρηματοδότησης που έχει σκοπό να λάβει σχετικά με τα σχέδια και τα προγράμματα αξίας κατώτερης των 2 εκατομμυρίων Ecu. Η ενημέρωση αυτή γίνεται το αργότερο μία εβδομάδα πριν από τη λήψη της απόφασης.

4. Όλες οι συμβάσεις ή συμφωνίες χρηματοδότησης που συνάπτονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού προβλέπουν ιδίως ότι η Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο μπορούν να προβαίνουν σε επιτόπιους ελέγχους με τους συνήθεις τρόπους που έχει καθορίσει η Επιτροπή στο πλαίσιο των ισχυουσών διατάξεων, και ιδίως των διατάξεων του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

5. Στο μέτρο που οι ενέργειες έχουν τη μορφή συμβάσεων χρηματοδότησης μεταξύ της Κοινότητας και της Νότιας Αφρικής, οι εν λόγω συμβάσεις προβλέπουν ότι η Κοινότητα δεν καλύπτει την πληρωμή φόρων, δασμών και επιβαρύνσεων.

6. Δικαίωμα συμμετοχής με ίσους όρους στις προσκλήσεις προσφορών και στις συμβάσεις έχουν όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα των κρατών μελών, της Νότιας Αφρικής και των κρατών ΑΚΕ. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να επεκταθεί σε άλλες αναπτυσσόμενες χώρες σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις και με σκοπό την εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας.

7. Οι προμήθειες προέρχονται από τα κράτη μέλη, τη Νότια Αφρική ή τα κράτη ΑΚΕ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, οι προμήθειες μπορούν να προέρχονται από άλλες χώρες.

Άρθρο 8

1. Την Επιτροπή επικουρεί μια επιτροπή, την οποία αποτελούν αντιπρόσωποι των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.

2. Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των μέτρων που πρόκειται να

ληφθούν. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος. Αποφασίζει με την πλειοψηφία που προβλέπει το άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης, για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο βάσει πρότασης της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

3. α) Η Επιτροπή θεσπίζει τα σχεδιαζόμενα μέτρα όταν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής:

β) όταν τα σχεδιαζόμενα μέτρα δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής, ή ελλείπει γνώμης, η Επιτροπή υποβάλλει, χωρίς καθυστέρηση, στο Συμβούλιο πρόταση σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν, μετά από παρέλευση ενός μηνός, το Συμβούλιο δεν έχει αποφασίσει, τα προτεινόμενα μέτρα θεσπίζονται από την Επιτροπή.

Άρθρο 9

Μετά τη λήξη κάθε οικονομικού έτους, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ετήσια έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εκτέλεσης του προϋπολογισμού όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων και τις πληρωμές καθώς και τα σχέδια και προγράμματα που χρηματοδοτήθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους. Περιλαμβάνει επίσης ακριβείς και λεπτομερείς στατιστικές πληροφορίες για τους διαγωνισμούς που πραγματοποιήθηκαν για την εφαρμογή των σχεδίων και προγραμμάτων.

Η Επιτροπή αξιολογεί τακτικά τις ενέργειες που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα προκειμένου να κρίνει εάν επετεύχθησαν οι επιδιωκόμενοι στόχοι και να θεσπίσει κατευθυντήριες γραμμές για να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των μελλοντικών ενεργειών. Οι περιλήψεις των εκθέσεων αξιολόγησης διαβιβάζονται στα κράτη μέλη. Οι πλήρεις εκθέσεις είναι στη διάθεση των κρατών μελών που τις ζητούν.

Άρθρο 10

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* και λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1999.

Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εκτέλεση του παρόντος κανονισμού, για την περίοδο από 1ης Ιανουαρίου 1996 έως τις 31 Δεκεμβρίου 1999, ανέρχεται σε 500 εκατομμύρια Ecu.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός του ορίου των δημοσιονομικών προοπτικών.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 22 Νοεμβρίου 1996.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

J. BURTON
